PRIVĀTĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA

Noteikumi Nr. 3F-3

Apstiprināti ar AAS „BTA Baltic Insurance Company" 20.10.2015. Valdes Lēmumu Nr. LVB1_0002/02-03-03-2015-42.

Saskaņā ar apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī spēkā esošajiem Vispārējiem apdrošināšanas noteikumiem un šiem noteikumiem AAS „BTA Baltic Insurance Company", turpmāk tekstā – BTA, ar Apdrošinājuma ņēmējiem slēdz apdrošināšanas līgumus par nekustamā īpašuma, kustamās mantas un nekustamā īpašuma īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

SATURS

Noteikumos lietoto terminu skaidrojums 1
I ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA 1
Apdrošināšanas objekts 1
Apdrošināšanas aizsardzība 4
Izņēmumi 8
Apdrošinājuma summa 10
Drošības prasību ievērošana 11
Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā un īpašuma tiesīgo lietotāju rīcība, iestājoties iespējamam apdrošināšanas gadījumam 12
Apdrošināšanas atlīdzība 13
II CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA 16
Apdrošināšanas objekts 16
Apdrošināšanas aizsardzības apjoms 17
Vispārējie izņēmumi 17
Apdrošināšanas atlīdzība, tās izmaksāšanas kārtība 18
III PĀRĒJIE NOTEIKUMI 20

I ĪPAŠUMA APDROŠINĀŠANA

NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

Līguma darbības vieta	apdrošināšanas līgumā norādītā teritorija, kur atrodas apdrošināšanas objekts, kurā ir spēkā ar apdrošināšanas līgumu nodrošinātā apdrošināšanas aizsardzība.
Tiesīgais lietotājs	persona, kas nav apdrošināšanas objekta īpašnieks, bet kura uz nomas, īres līguma vai cita tiesiska pamata lieto apdrošināšanas objektu.
Pamatriski	iespējamo apdrošināto risku kopums, kas apdrošināšanas līgumā tiek iekļauti kā pamata apdrošināšanas aizsardzība.
Papildriski	iespējamie apdrošinātie riski, kurus ir iespējams iekļaut apdrošināšanas līgumā, papildus vienojoties.

1. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

Apdrošināšanas objekts

1.1. Apdrošināts ir tikai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nepārprotami norādītais apdrošināšanas objekts vai objekti.

1.2. Apdrošinot nekustamo īpašumu, apdrošināšanas objekts var būt:

Ēka

1.2.1. ēka – būve, kas tiek izmantota dzīvošanai un ir pastāvīgi saistīta ar zemi, kopā ar visām ar to pastāvīgi saistītām neatņemamām sastāvdaļām.
Ēkas neatņemamās sastāvdaļas šo noteikumu izpratnē ir:

a) konstruktīvie elementi (piemēram, ēkas pamati, ārsienas, iekšsienas, starpstāvu pārsedzes, jumta konstrukcijas un segums),
b) durvis, vārti, lifti, kāpnes, logi un to stiklojums,
c) ārējā un iekšējā apdare,
d) ūdensapgādes, apkures, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru sistēmas ar visiem to konstrukcijā ietilpstošajiem stacionāri nostiprinātajiem elementiem (tai skaitā sanitārtehnika, apkures katli (tai skaitā siltumsūkņi) un radiatori, karstā ūdens boileri, sūkņi, filtri, iebūvēti gaismas ķermeņi, apsildāmās grīdas, stacionāri nostiprinātas krāsnis, kamīni, dūmvadi, ugunsdrošības un pretiekļūšanas signalizāciju aprīkojums, stacionārais ugunsdrošības aprīkojums,

reklāmas materiāli, satelītu antenas, izkārtnes un instalācijas uz ēkas ārējām sienām),

e) iebūvētas gaisa kondicionēšanas un ventilēšanas iekārtas,

f) ārējās inženiertehniskās komunikācijas, kas atzarojas no apdrošināšanas objekta līdz pieslēgumam publiskajiem tīkliem, un par kuru ekspluatāciju un remontu apdrošināšanas objekta īpašnieks ir juridiski atbildīgs,

g) citas ēkas konstrukcijas neatņemamas sastāvdaļas, kas ir paredzētas ēkas būvprojektā;

Ēkas daļa (tai skaitā dvīņu un rindu māja)

1.2.2. ēkas daļa – atbilstoši nekustamā īpašuma koplietošanas līgumam atsevišķā lietošanā nodotās dzīvošanai paredzētās telpas, iekļaujot visas to neatņemamās sastāvdaļas atbilstoši 1.2.1.punkta aprakstam, kas veido šo telpu robežas. Apdrošinot ēkas daļu, tiek apdrošināta arī kopīpašnieku kopējā lietošanā noteiktā ēkas daļa proporcionāli piederošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram;

Dzīvoklis

1.2.3. dzīvoklis – dzīvošanai paredzēta dzīvojamā mājā esoša būvnieciski norobežota un funkcionāli nošķirta telpa vai telpu grupa, kura kā dzīvoklis iezīmēta būves kadastrālās uzmērīšanas lietā. Dzīvoklis tiek apdrošināts, iekļaujot visas tā neatņemamās sastāvdaļas atbilstoši 1.2.1.apakšpunkta aprakstam, kas veido šī dzīvokļa robežas. Apdrošinot dzīvokli, tiek apdrošināta arī ar to juridiski saistītā kopīpašuma domājamā daļa;

Palīgēka

1.2.4. palīgēka – atsevišķa nedzīvojama būve, kas pamatā netiek izmantota vai nav paredzēta dzīvošanai (piemēram, pirts, garāža, pagrabs, kūts, klēts, šķūnis);

Labiekārtojuma konstrukcija

1.2.5. labiekārtojuma konstrukcija – būve, kas ir pastāvīgi saistīta ar zemes gabalu, uz kura atrodas šo noteikumu 1.2.1., 1.2.2. un 1.2.4.punktos minētais apdrošinātais nekustamais īpašums (piemēram, barjeras, sienas, žogi, nojumes, estakādes, pievedceļi un gājēju ceļi, stacionāras laistīšanas sistēmas, ārējais apgaismojums, karoga masti, reklāmas stendi, akas, zāliens, apstādījumi), ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi;

Remontieguldījumi

1.2.6. remontieguldījumi – ēkas ārējā un telpu iekšējā apdare (tai skaitā ūdensapgādes, apkures, kanalizācijas, elektroapgādes un sakaru sistēmas ar visiem to konstrukcijā ietilpstošajiem stacionāri nostiprinātajiem elementiem). Apdrošinājuma summa tiek noteikta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa arī tajā gadījumā, ja par to nav veikta īpaša atzīme apdrošināšanas līgumā.

Zeme

1.3. Saskaņā ar šiem noteikumiem kā nekustamais īpašums netiek apdrošināta zeme.

Nekustamais īpašums, kas nav apdrošināts, ja nav īpašas vienošanās

1.4. Ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi, tad, apdrošinot nekustamo īpašumu, noslēgtais apdrošināšanas līgums nav spēkā attiecībā uz:

1.4.1. ārpus apdrošināšanas objekta un līguma darbības vietas esošām ūdenstilpnēm (piemēram, dīķiem, strūklakām, baseiniem, rezervuāriem);

1.4.2. ūdeni vai citiem šķidrumiem, kas atrodas apdrošināšanas objekta cauruļvados, baseinos, akās;

1.4.3. siltumnīcām;

1.4.4. tiltiem, laipām, piestātnēm, enkurvietām, uz ūdens (ūdenī) esošām būvēm;

1.4.5. nekustamiem īpašumiem (vai to daļām), kas Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nav nodotas ekspluatācijā, atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīti par nederīgu izmantošanai, vai arī ir uzbūvēti neatbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, tajā skaitā patvaļīga būvniecība (pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas Apdrošinājuma ņēmēja pienākums ir informēt BTA par to, ja apdrošināmais nekustamais īpašums atrodas avārijas stāvoklī vai ir atzīts par nederīgu izmantošanai vai apdrošināšanas objektā veikta patvaļīga būvniecība).

Kustamā manta

1.5. Saskaņā ar šiem noteikumiem kustamā manta ir jebkura Apdrošinātā, apdrošinātā nekustamā īpašuma īpašnieka vai ar viņu kopā dzīvojošo ģimenes locekļu, šo noteikumu 8.2.2.punkta b) apakšpunkta izpratnē, īpašumā vai pārvaldībā esošas likumīgi iegūtas kustamās lietas, kas atrodas līguma darbības

vietā.

1.6. Tiks atlīdzināti zaudējumi saistībā ar ārpus ēkām un telpām esošas mantas bojājumu vai bojāeju, ja mantas uzglabāšanu ārpus ēkām un telpām paredz apdrošinātās kustamās mantas izmantošanas specifika un šī manta ir apdrošināta saskaņā ar apdrošināšanas līgumu. Kustamā manta ir apdrošināta tikai tad, kad tā atrodas līguma darbības vietā, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar noslēgto apdrošināšanas līgumu ir nodrošināta papildu apdrošināšanas aizsardzība – Kustamā manta ārpus mājokļa.

Trešo personu prettiesiskas rīcības risks mantai, kas atrodas ārpus ēkām vai telpām, ir apdrošināts tikai pie nosacījuma, ja apdrošinātā manta atrodas nožogotā teritorijā.

1.7. Pēc Apdrošinājuma ņēmēja izvēles kustamā manta var būt apdrošināta**:**
- **1.7.1.** kā priekšmetu kopums;
- **1.7.2.** kā kustamās mantas grupas;
- **1.7.3.** kā atsevišķi priekšmeti.

Manta kā priekšmetu kopums

1.8. Apdrošinot kustamo mantu kā priekšmetu kopumu, tā tiek apdrošināta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, tas ir, apdrošināšanas līgumā netiek norādīts katrs apdrošinātais priekšmets atsevišķi, bet apdrošināšanas līgumā tiek norādīta apdrošinājuma summa - zaudējumu atlīdzināšanas limits kustamai mantai un BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips.

Kustamo mantu grupas

1.9. Apdrošinot kustamo mantu kā kustamās mantas grupas, tā tiek apdrošināta pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, tas ir, apdrošināšanas līgumā netiek norādīts katrs apdrošinātais priekšmets atsevišķi, apdrošināšanas līgumā tiek norādītas tikai kustamās mantas grupas un apdrošinājuma summa - zaudējumu atlīdzināšanas limits katrai kustamās mantas grupai un BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot attiecīgajai kustamās mantas grupai noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips.

Saskaņā ar šiem noteikumiem tiek noteiktas šādas kustamo mantu grupas:
- **1.9.1.** elektrotehniskās ierīces (tai skaitā radio, tele un videotehnika, sakaru līdzekļi, foto un kino iekārtas, sadzīves tehnika);
- **1.9.2.** mēbeles un interjera priekšmeti (tai skaitā iebūvētās mēbeles, paklāji, aizkari, darba instrumenti, darba galdi);
- **1.9.3.** datori un to piederumi (tai skaitā printeri, skeneri, datoru audioiekārtas, ārējie atmiņas bloki, modemi, spēļu konsoles, spēļu diski);
- **1.9.4.** sporta un atpūtas piederumi (tai skaitā velosipēdi, trenažieri, slēpes, mūzikas instrumenti, makšķerēšanas piederumi);
- **1.9.5.** apavi un apģērbs (tai skaitā kažokādas, brilles, rokas pulksteņi);
- **1.9.6.** pārējā, iepriekšējās grupās neiekļautā kustamā manta.

Manta kā atsevišķi priekšmeti

1.10. Apdrošinot kustamo mantu kā atsevišķus priekšmetus, katrs apdrošinātais priekšmets tiek norādīts apdrošināšanas līgumā, katram apdrošinātajam priekšmetam tiek noteikta apdrošinājuma summa un šajā gadījumā tiek piemērots zemapdrošināšanas princips.

Kustamā manta, kas nav apdrošināta, ja nav īpašas vienošanās

1.11. Saskaņā ar šiem noteikumiem apdrošinot kustamo mantu, noslēgtais apdrošināšanas līgums nav spēkā attiecībā uz:
- **1.11.1.** augiem, dzīvniekiem;
- **1.11.2.** sauszemes, ūdens un gaisa transportlīdzekļiem, kā arī to piederumiem;
- **1.11.3.** būvmateriāliem, tai skaitā neuzstādītām inženierkomunikācijām;
- **1.11.4.** ieročiem, to sastāvdaļām un to aprīkojumu, munīciju, sprāgstvielām;
- **1.11.5.** datorprogrammām, licencēm, elektroniski uzglabātu informāciju, datubāzēm;
- **1.11.6.** skaidru naudu, vērtspapīriem, obligācijām, dokumentiem, manuskriptiem, rasējumiem, zīmējumiem, fotogrāfijām, plāniem, kartotēkām, norēķinu kartēm un citiem norēķināšanās līdzekļiem;
- **1.11.7.** dārglietām, dārgmetāliem un to izstrādājumiem, dārgakmeņiem un

pusdārgakmeņiem;

1.11.8. gleznām, unikālām lietām, prototipiem, kolekcijām.
Šo noteikumu izpratnē kolekcijas ir vienveidīgu priekšmetu (piemēram, pastmarku, atklātņu, kalendāru, etiķešu, monētu) apkopojumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska vai mākslinieciska nozīme vai kas apkopoti nekomerciāliem mērķiem;

1.11.9. antikvāriem priekšmetiem.
Šo noteikumu izpratnē par antikvāriem priekšmetiem tiek uzskatīti tādi priekšmeti, kas izgatavoti ne agrāk kā pirms 70 gadiem, skaitot no apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas;

1.11.10. akcīzes, pārtikas, sadzīves ķīmijas, higiēnas produktiem un priekšmetiem;

1.11.11. ūdenstilpnēs, dziļurbumos un akās iegremdējamiem sūkņiem.

1.12. Ja 1.11.punktā minētā manta tiek apdrošināta kā mantu grupa, tad tā kā mantu apakšgrupa tiek iekļauta 1.9.6.punktā minētajā mantu grupā un tai tiek noteikta atsevišķa apdrošinājuma summa - zaudējumu atlīdzināšanas limits.

2. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBA

Pamatriski

2.1. Apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts zemāk nosauktajiem pamatriskiem, ja apdrošināšanas līgumā tie ir atzīmēti kā apdrošināti:

Uguns risks

2.1.1. Uguns risks.
BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

a) Ugunsgrēks – uguns rašanās tai neparedzētā vietā, tai skaitā, atstājot tai paredzēto vietu un spējot izplatīties patstāvīgi. Tiek atlīdzināts arī sodrēju, dūmu un uguns dzēšanas seku radītais kaitējums apdrošināšanas objektam, ja to cēlonis ir bijis ugunsgrēks;

Eksplozija

b) Eksplozija – gāzu vai tvaika izplešanās tieksmes balstīta, pēkšņi notiekoša spēka izpausme. Tvertnes (piemēram, katla, cauruļvada) eksplozija ir notikusi tad, ja tās sienas ir plīsušas tādā mērā, ka notiek pēkšņa spiedienu izlīdzināšanās starp tvertnes iekšieni un ārieni;

Zibens

c) Zibens (arī lodveida zibens) spēriens – zibens tieša iedarbība uz apdrošināšanas objektu, kā rezultātā tam tiek nodarīts kaitējums, vai izceļas ugunsgrēks;

Lidaparāts

d) Lidaparāta, tā daļu vai tā kravas nogāšanās – pilotējama vai nepilotējama lidaparāta, tā daļu vai tā kravas tieša uzkrišana apdrošināšanas objektam.

Šķidruma vai tvaika noplūde

2.1.2. Šķidruma vai tvaika noplūde.
BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu apdrošinātajai kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

a) nekustamā īpašuma iekšpusē esošu komunikācijas sistēmu (piemēram, ūdens apgādes, kanalizācijas, apkures, lietus notekūdeņu, ventilācijas, kondicionēšanas un ugunsdzēšanas sistēmu cauruļvadu, sanitārtehniskas vai sadzīves iekārtu) avārija, tas ir, pēkšņs un neparedzēts to pārrāvums, plīsums vai nosprostojums, kā rezultātā ir notikusi šķidruma vai tvaika noplūde;

b) nekustamā īpašuma iekšpusē esoša cauruļvada aizsalšana un tai sekojošs cauruļvada plīsums;

c) trešo personu darbība vai bezdarbība, kuras dēļ ir notikusi šķidruma vai tvaika noplūde no iekšējām komunikāciju sistēmām;

d) stacionāro automātisko ugunsgrēka dzēšanas sistēmu un iekārtu (piemēram, sprinkleru) automātiskās reaģēšanas dēļ radusies šķidruma noplūde.

Dabas stihiskie posti

2.1.3. Dabas stihiskie posti.
BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu apdrošinātajai kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

Vētra

a) Vētra – vējš ar ātrumu vismaz 7 (septiņas) balles pēc Boforta skalas vai 17 m/s (septiņpadsmit metri sekundē). Tiek atlīdzināti arī zaudējumi par kaitējumu apdrošināšanas objektam vētras ietekmē, uz to brīvi krītot kokiem, mastiem, nekustamā īpašuma konstrukcijām un citiem priekšmetiem.
Ja vēja ātrumu līguma darbības vietā nav iespējams noteikt, tad

uzskatāms, ka vētra bijusi, ja līguma darbības vietai blakus esošajām ēkām un priekšmetiem, kuri bija nevainojamā stāvoklī, vēja ietekmē ir nodarīts kaitējums,

Krusa

b) Krusa – atmosfēras nokrišņi ledus graudu veidā,

Sniega iedarbība

c) Sniega iedarbība.

BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir sniega segas svara iedarbība uz nekustamā īpašuma jumta pārsegumu vai konstrukcijām, ar nosacījumu, ka sniega sega radusies nepārtrauktas stipras snigšanas rezultātā un bojājums jumta pārsegumam vai konstrukcijai noticis ne vēlāk kā 24 (divdesmit četru) stundu laikā, skaitot no tās dienas beigām, kad apdrošināšanas līguma darbības vietā ir bijusi stipra snigšana.

Saskaņā ar šiem noteikumiem stipra snigšana ir, ja diennakts laikā uzkritusi 10 cm (desmit centimetri) vai biezāka sniega sega,

Koku, mastu, stabu vai to daļu nogāšanās

d) Koku, mastu, stabu vai to daļu nogāšanās.

BTA atlīdzina zaudējumus saistībā ar apdrošināšanas objekta pēkšņu un iepriekš neparedzētu tiešu fizisku bojājumu, kuru izraisījusi apdrošināšanas objekta tuvumā esošo koku, mastu, stabu vai to daļu brīva nogāšanās gravitācijas spēka rezultātā, kas nav fiziskas nolietošanās (nodiluma) dēļ vai kādu ilgstošu sadalīšanās procesu (piemēram, korozijas, pūšanas, trūdēšanas procesu) iedarbības rezultātā.

Tiks atlīdzināti arī zaudējumi, ja koku, mastu vai stabu bojājumi būs radušies ilgstošas sadalīšanās procesā, ko iepriekš pēc ārējiem novērojumiem nevarēja konstatēt.

Trešo personu prettiesiska rīcība

2.1.4. Trešo personu prettiesiska rīcība.

BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir:

Īpašuma bojāšana

a) Īpašuma bojāšana - trešo personu tīša, ļaunprātīga darbība, kad veikta kustamās mantas vai nekustamā īpašuma bojāšana un tā nav saistīta ar Uguns risku, Šķidruma vai tvaika noplūdes risku, Zādzību ar ielaušanos vai laupīšanu,

Zādzība ar ielaušanos

b) Zādzība ar ielaušanos – slepena vai atklāta kustamās mantas vai nekustamā īpašuma neatņemamo sastāvdaļu nolaupīšana, ja tā izdarīta, trešajām personām prettiesiski iekļūstot slēgtās telpās ar nepārprotamām ielaušanās pazīmēm – salaužot, mehāniski bojājot šķēršļus vai atmūķējot slēdzenes,

Laupīšana

c) Laupīšana – kustamās mantas vai nekustamā īpašuma neatņemamo sastāvdaļu nolaupīšana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu personām, kas uz tiesiska pamata atrodas vai lieto apdrošināšanas objektu,

Sauszemes transportlīdzekļa trieciens

d) Sauszemes transportlīdzekļa trieciens – kustamās mantas vai nekustamā īpašuma iznīcināšana vai bojāšana, ko tieši izraisījusi sauszemes transportlīdzekļa, tai skaitā sliežu transportlīdzekļa, mehāniska iedarbība uz apdrošināšanas objektu,

Stiklojuma saplīšanas risks

e) Stiklojuma saplīšanas risks – apdrošinātā nekustamā īpašuma stiklojuma saplīšana vai plīsums, kas radies jebkādu iemeslu dēļ. Stiklojuma plisuma risks ir iestājies, ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā vienīgais apdrošinātā nekustamā īpašuma bojājums ir stiklojuma plīsums vai saplīšana.

Papildriski

2.2. Apdrošināšanas objekts tiek apdrošināts zemāk nosauktajiem papildriskiem, ja apdrošināšanas līgumā tie ir atzīmēti kā apdrošināti:

Dūmu iedarbība

2.2.1. Dūmu iedarbība.

BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir dūmu iedarbība, kas pēkšņi izrāvušies no apkures, vārīšanas vai žāvēšanas iekārtām, kuras atrodas līguma darbības vietā.

Virsskaņas lidmašīnas triecienvilnis

2.2.2. Virsskaņas lidmašīnas triecienvilnis.

BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir virsskaņas lidmašīnas triecienviļņa tieša iedarbošanās uz apdrošināšanas objektu.

Plūdi - pali

2.2.3. Plūdi – pali.
BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir līguma darbības vietas applūšana ar ūdeni, kas pārgājis pāri atklātām ūdenstilpēm vai baseiniem, izrāvies no aizsprostojumiem, dambjiem vai krastiem.

Virszemes inženiertehnisko komunikāciju apledojums

2.2.4. Virszemes inženiertehnisko komunikāciju apledojums.
BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir virszemes inženiertehnisko komunikāciju apledojums virs 10 mm (desmit milimetriem).

Zemestrīce

2.2.5. Zemestrīce.
BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir zemestrīce, tas ir, pēkšņa enerģijas atbrīvošanās Zemes garozā, kā rezultātā veidojas seismiskie viļņi, kas pēc Rihtera skalas, ir vismaz 4 (četras) balles stipra vai pēc starptautiskās satricinājumu mērījumu skalas MSK-64 ir vismaz 5 (piecas) balles stipra.

Zemes noslīdējums, iegruvums

2.2.6. Zemes noslīdējums, iegruvums.
BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir zemes garozas pārbīdīšanās horizontālā vai vertikālā plaknē, kas nav saistīta ar seismiskām parādībām.

Kodīgās gāzes

2.2.7. Kodīgās gāzes.
BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamajam īpašumam, ja tā cēlonis ir kodīgu gāzu un ķīmisku izgarojumu pēkšņa iedarbība uz apdrošināšanas objektu.

Elektroniskie riski

2.2.8. Elektroniskie riski.

a) BTA atlīdzina zaudējumus par kaitējumu kustamai mantai vai nekustamā īpašuma konstrukcijā ietilpstošām elektroiekārtām, kas darbojas ar elektrisko strāvu (piemēram, apkures katls, boilers, sadales skapis, lifts), ja tā cēlonis ir:

1) avārijas izraisīts vai iepriekš neizziņots elektrības padeves pārtraukums,

2) elektriskās strāvas iedarbība, tai skaitā bojājumi, kas radušies pārsprieguma, pārslodzes, īssavienojuma dēļ, neatkarīgi no tā, vai bojājums elektriskās strāvas iedarbības rezultātā radies no liesmas vai nē,

3) zibens spēriena sekundārās parādības un no tām izrietošās elektromagnētiskās un elektriskās parādības,

b) apdrošinot šo papildrisku, nav spēkā šo noteikumu 3.12.punkts.

Papildu apdrošināšanas aizsardzība

2.3. Ar apdrošināšanas līgumu tiek nodrošināta šāda **papildu apdrošināšanas aizsardzība**, ja apdrošināšanas līgumā tā ir atzīmēta kā nodrošināta:

Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi

2.3.1. Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi.

a) Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātais nekustamais īpašums ir gājis bojā, vai bojāts tā, ka dzīvošana tajā nav iespējama, tad BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu, atlīdzinās pagaidu dzīvesvietas īres izdevumus, tas ir, dokumentāli pierādāmos saprātīgos un nepieciešamos pārcelšanās izdevumus uz pagaidu dzīvesvietu un īres maksu par citas līdzvērtīgas dzīvesvietas pagaidu īri,

b) pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi tiek atlīdzināti, sākot no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža, līdz brīdim, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir pilnībā atjaunots, vai BTA ir izmaksājusi pilnu apdrošināšanas atlīdzību par bojāgājušo apdrošināšanas objektu, bet ne ilgāk kā 12 (divpadsmit) mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža,

c) pagaidu dzīvesvietas īres izdevumu atlīdzināšana tiek izbeigta ar brīdi, kad BTA saņem informāciju, ka apdrošināšanas objekts netiks atjaunots,

d) pagaidu dzīvesvietas īres izdevumu apdrošināšanā netiek pielietots zemapdrošināšanas princips un pašrisks,

e) apdrošinot šo papildu apdrošināšanas aizsardzību nav spēkā šo noteikumu 3.22.punkts.

Īrnieku un viesu nodarītais kaitējums

2.3.2. Īrnieku un viesu nodarītais kaitējums.

a) BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par apdrošināšanas objektam nodarīto kaitējumu, kas radies Apdrošinātā vai Apdrošinājuma ņēmēja īrnieku un viesu ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības rezultātā,

b) ja apdrošināšanas līgums noslēgts par labu īrniekam, tad šī papildu apdrošināšana aizsardzība ir spēkā tikai par viesu nodarīto kaitējumu,

c) priekšnosacījums negadījuma atzīšanai par apdrošināšanas gadījumu īrnieka nodarīta kaitējuma riska iestāšanās rezultātā un apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanai ir iespējamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī spēkā esošs rakstveida īres līgums.

Kustamā manta ārpus mājokļa

2.3.3. Kustamā manta ārpus mājokļa.

a) Saskaņā ar šiem noteikumiem BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu, izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par kustamās mantas, kas atrodas ārpus līguma darbības vietas, bojājumu, bojāeju vai zudumu, kas radies apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā,

b) apdrošināšanas aizsardzība darbojas visā Latvijas Republikas teritorijā, ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi,

c) apdrošināšanas aizsardzība darbojas tikai gadījumā, kad kustamā manta atrodas Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai ģimenes locekļu, šo noteikumu 8.2.2.punkta b) apakšpunkta izpratnē, uzraudzībā, aizslēgtās telpās vai vietās, vai atstāta bez uzraudzības sabiedriskā vietā ar nosacījumu, ka ir pieslēgta ar speciālu saslēdzēju pie nekustīgi nostiprinātas, drošas konstrukcijas.

Atslēgu serviss

2.3.4. Atslēgu serviss.

a) BTA, nepārsniedzot šai papildu apdrošināšanas aizsardzībai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu, atlīdzina slēdzeņu servisa pakalpojumu izmaksas par sniegtajiem slēdzeņu atvēršanas, nomaiņas vai remonta pakalpojumiem, ja, atslēgas nozaudēšanas, slēdzenes mehānisma bojājuma vai atslēgas bojājuma gadījumā, iekļūšana un izkļūšana no apdrošinātās ēkas, ēkas daļas vai dzīvokļa tā īpašniekam vai tiesīgajam lietotājam kļuvusi neiespējama. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, pamatojoties uz maksājuma dokumentiem (piemēram, čeki, stingrās uzskaites kvītis), kuros norādīta informācija par saņemtajiem atslēgu servisa pakalpojumiem un cenu, kas par saņemtajiem pakalpojumiem samaksāta,

b) atslēgu servisa apdrošināšanā netiek pielietots zemapdrošināšanas princips un pašrisks.

Papildus atlīdzināmie zaudējumi

2.4. Papildus atlīdzināmie zaudējumi:

2.4.1. ja tiek apdrošināts Dzīvoklis, tad tiek atlīdzināti arī zaudējumi, kas radušies saistībā ar dzīvokli juridiski saistītas autostāvvietas vai palīgtelpas bojājumu, bet ne vairāk kā 3 000 EUR (trīs tūkstoši *euro*) par vienu apdrošināšanas gadījumu;

2.4.2. ja apdrošināšanas līgumā nav norādīts apdrošināšanas objekts – Labiekārtojuma konstrukcija, tad BTA atlīdzinās zaudējumus saistībā ar labiekārtojuma konstrukciju bojājumu, bojāeju vai zudumu līdz 5% (pieciem procentiem) no kopējās nekustamā īpašuma apdrošinājuma summas, bet ne vairāk kā 7 000 EUR (septiņi tūkstoši *euro*) par vienu apdrošināšanas gadījumu. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie nosacījuma, ja apdrošināšanas līgumā norādītais apdrošināšanas objekts ir ēka vai ēkas daļa. Apdrošinātas ir tikai tās labiekārtojuma konstrukcijas, kas atbilstoši robežu plānam atrodas uz zemesgabala, uz kura atrodas apdrošinātā ēka vai ēkas daļa;

2.4.3. ja ir apdrošināta Kustamā manta, tad tiks atlīdzināti zaudējumi, kas

radušies kustamās mantas zuduma gadījumā no nožogotas teritorijas bez ielaušanās pazīmēm, līdz 500 EUR (pieci simti *euro*) apdrošināšanas līguma darbības laikā;

2.4.4. ja ir apdrošināts Uguns risks, tad tiek atlīdzināti zaudējumi, kas radušies saistībā ar zibens laikā notikušiem bojājumiem pārspriegumu rezultātā līdz 500 EUR (pieci simti *euro*) apdrošināšanas līguma darbības laikā;

2.4.5. iestājoties Šķidruma vai tvaika noplūdes riskam tiek atlīdzināti zaudējumi saistībā ar komunikāciju sistēmu remontu, kas izraisījušas šķidruma vai tvaika noplūdi, līdz 500 EUR (pieci simti *euro*) par vienu apdrošināšanas gadījumu;

2.4.6. iestājoties Šķidruma vai tvaika noplūdes riskam, BTA atlīdzinās saprātīgos, dokumentāli pierādāmos izdevumus, kas nepieciešami bojājuma cēloņa atrašanai, līdz 500 EUR (pieci simti euro) par vienu apdrošināšanas gadījumu;

2.4.7. tiks atlīdzināti pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi, ja apdrošināšanas līgumā nav norādīta papildu apdrošināšanas aizsardzība – Pagaidu dzīvesvietas īres izdevumi, līdz 450 EUR (četri simti piecdesmit *euro*) mēnesī, bet nepārsniedzot maksimālo atlīdzināšanas periodu 9 mēneši, uguns riska iestāšanās gadījumā, bet pārējo apdrošināto risku iestāšanās gadījumā maksimālais atlīdzināšanas periods tiek noteikts 1 mēnesis. Šie zaudējumi tiek atlīdzināti tikai pie nosacījuma, ja apdrošināšanas līgumā apdrošināšanas objekts ir ēka, ēkas daļa vai dzīvoklis;

2.4.8. ja saskaņā ar apdrošināšanas līgumu apdrošināšanas objekts ir kustamā manta, bet saskaņā ar līgumu nav nodrošināta papildu apdrošināšanas aizsardzība – Kustamā manta ārpus mājokļa, tad BTA atlīdzinās zaudējumus par kustamās mantas, kas atrodas ārpus līguma darbības vietas, bojājumu, bojāeju vai zudumu, kas radies apdrošinātā pamatriska vai papildriska, kas noslēgtajā apdrošināšanas līgumā atzīmēti kā apdrošināti, iestāšanās rezultātā, līdz 500 EUR (pieci simti *euro*) apdrošināšanas līguma darbības laikā;

2.4.9. tiks atlīdzināti zaudējumi līdz 5 000 EUR (pieci tūkstoši euro), ja apdrošinātais pamatrisks, papildrisks vai papildu apdrošināšanas aizsardzība, kas noslēgtajā apdrošināšanas līgumā atzīmēti kā apdrošināti, iestājušies tādu remonta darbu veikšanas rezultātā, kuru uzsākšanai un veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir jāsaņem būvatļauja. Šādā gadījumā tiks piemērots pašrisks 500 EUR (pieci simti *euro*) apmērā, ja apdrošināšanas līgumā nav noteikts lielāks pašriska apmērs. Šajā gadījumā nav spēkā šo noteikumu 3.8.punkts.

2.5. Pusēm vienojoties un nepārprotami to atrunājot apdrošināšanas līgumā, var tikt nodrošināta apdrošināšanas aizsardzība arī citiem, šajos noteikumos neminētiem apdrošinātajiem riskiem.

3. IZŅĒMUMI

Par apdrošināšanas gadījumu **netiek uzskatīts un netiek atlīdzināti zaudējumi**, kas radušies:

3.1. ilgstošu, pakāpeniski notiekošu procesu rezultātā (piemēram, dabiska nolietošanās, korozija, nodilums, oksidācija, katlakmens, trūdēšana, pelēšana, brants, sēnīšu kaitējums, dabiskā mitruma vai gaismas iedarbība, krāsas izmaiņas, smaržas izmaiņas, putekļi, atkritumi, sodrēji, kvēpi, izmaiņas gaisa temperatūrā vai gaisa mitrumā, izžūšana vai izkalšana, iztvaikošana vai izgarošana, izmaiņas materiāla struktūrā vai apdarē);

3.2. apdrošinātā nekustamā īpašuma pamatu nosēšanās, nobīdīšanās vai apdrošinātā nekustamā īpašuma plaisāšanas rezultātā, ja minētie procesi nav notikuši apdrošinātā pamatriska vai papildriska, kas noslēgtajā apdrošināšanas līgumā atzīmēti kā apdrošināti, iestāšanās rezultātā;

3.3. augsnes sasalšanas rezultātā;

3.4. ilglaicīgu temperatūras svārstību, ilgstošu atmosfēras apstākļu vai ķimikāliju ietekmes rezultātā;

3.5. ledus vai sniega masas izkustēšanās rezultātā (piemēram, slīdot pa jumtu plaknēm un krītot no tām);

3.6. kaitēkļu, grauzēju vai citu dzīvnieku darbības rezultātā, ja apdrošināšanas gadījums nebūs saistīts ar ugunsgrēku, vai stiklojuma saplīšanas risku;

3.7. pārkāpjot apdrošināšanas objektu ekspluatācijas prasības, kas noteiktas apdrošināšanas objektu lietošanas instrukcijās vai Latvijas Republikas normatīvajos aktos, izmantojot apdrošināšanas objektu neparedzētiem mērķiem vai neparedzētā veidā;

3.8. apdrošināšanas objektā veikta remonta, rekonstrukcijas vai celtniecības darbu rezultātā, kuru uzsākšanai un veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir jāsaņem būvatļauja;

3.9. nekvalitatīvu remonta, rekonstrukcijas vai celtniecības darbu rezultātā, kļūdu aprēķinos, plānojumā vai projektēšanā, nekvalitatīvu vai nepiemērotu būvmateriālu izmantošanas rezultātā;

3.10. ūdens, gāzes, elektroenerģijas, kurināmā vai citu enerģijas resursu piegādes pārtraukuma rezultātā, ja šis pārtraukums nav radies apdrošinātā pamatriska, papildriska vai papildu apdrošināšanas aizsardzības, kas noslēgtajā apdrošināšanas līgumā atzīmēti kā apdrošināti, iestāšanās rezultātā;

3.11. datora failu un programmnodrošinājuma bojājumu vai zuduma rezultātā;

3.12. elektroiekārtām (piemēram, apkures katls, boilers, sūknis) saistībā ar elektrības padeves traucējumiem (avārija vai elektrības padeves pārtraukums), elektriskās strāvas iedarbību, tai skaitā bojājumiem, kas radušies pārsprieguma, pārslodzes, īssavienojuma, slikta kontakta, mērierīču, regulējošo vai drošības ierīču bojājumu vai zibens spēriena sekundāro parādību un no tām izrietošo elektromagnētisko svārstību dēļ;

3.13. Apdrošinātā, Apdrošinājuma ņēmēja vai Tiesīgā lietotāja ļauna nolūka vai vainas pakāpes, kas zaudējumu atlīdzināšanas un citu civiltiesisko seku ziņā ir pielīdzināma ļaunam nolūkam, rezultātā;

3.14. gruntsūdeņu līmeņa izmaiņu rezultātā vai pārplūstot nokrišņu vai kanalizācijas savākšanas sistēmām, vai jumta notekcaurulēm;

3.15. vides piesārņošanas, piegružošanas vai saindēšanas rezultātā;

3.16. azbesta un tā savienojumu iedarbības rezultātā;

3.17. valsts vai pašvaldību institūciju lēmumu rezultātā;

3.18. pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas;

3.19. zaudējumus par apdrošināšanas objekta bojājumiem, kuru atlīdzināšanas pienākums ir ražotājam vai piegādātājam atbilstoši normatīvajiem aktiem vai līgumam (piemēram, ražotāja garantija);

3.20. izdevumus par regulāriem apdrošināšanas objekta un tā konstrukcijā ietilpstošo iekārtu uzturēšanas, remonta, tīrīšanas, uzkopšanas, kārtējās vai ārkārtējās apkopes, tai skaitā nolietoto detaļu nomainīšana, darbiem;

3.21. kustamai mantai bez ārēja spēka pielietošanas vai kustamās mantas ekspluatācijas, apkopes, pārveidošanas vai remonta rezultātā;

3.22. netiešos zaudējumus, tai skaitā pagaidu dzīvesvietas īres izdevumus un pārcelšanās izdevumus, atrauto peļņu un negūtos ienākumus;

3.23. saistībā ar videi nodarītu kaitējumu;

3.24. ja apdrošinātajā nekustamajā īpašumā tiek veikta ar BTA nesaskaņota saimnieciskā darbība;

3.25. Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā izdevumus saistībā ar ekspertīzēm vai jebkāda veida pārbaudēm, kuru atlīdzināšana nav tieši paredzēta šajos noteikumos vai noslēgtajā apdrošināšanas līgumā;

3.26. īpašuma vai tā daļu bojājumu vai bojāeju, kas apzināti tiek pakļauti apstrādei

vai procesiem, kuros izmanto siltumu vai uguni;

3.27. pārkaršanu, sakušanu, gruzdēšanu vai apsvilumu, ja tas nav radies uguns riska rezultātā;

3.28. bojājumu iekšdedzes dzinējam, ja tas radies sadedzināšanas kamerās sastopamo eksploziju rezultātā;

3.29. Apdrošinātajā objektā uzglabāto sprāgstvielu vai sprādzienbīstamo vielu eksplozijas rezultātā;

3.30. atmosfēras nokrišņu (piemēram ūdens, krusa, sniegs) iekļūšanas ēkā no jumta, logiem, durvīm, nekustamā īpašuma šuvēm, pamatiem, hidroizolācijas un citām konstrukcijām rezultātā, ja tas nav radies apdrošināto risku rezultātā;

3.31. no šķidruma vai tvaika noplūdes ja tie ir radušies no izmēģinājumiem, pārslodzēm vai spiediena izmaiņām;

3.32. nekustamā īpašuma ārpusē esošu cauruļvadu avāriju, nosprostošanās, aizsalšanas vai nespējas novadīt šķidrumu dēļ;

3.33. kustamai mantai, kas uzglabāta pagrabā zemāk nekā 10 cm (desmit centimetri) virs grīdas līmeņa;

3.34. zem klajas debess atstātai kustamai mantai, kas nav paredzēta turēšanai zem klajas debess;

3.35. ja Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais nav nodrošinājis nekustamā īpašuma jumta uzturēšanu tehniskā kārtībā, veicot regulāru jumtu attīrīšanu no sniega vai ledus, novēršot sniega vai ledus uzkrāšanos;

3.36. viļņu, gravitācijas paisuma un bēguma iedarbības rezultātā, kā arī no paredzamiem plūdiem - paliem. Saskaņā ar šiem noteikumiem par paredzamiem plūdiem - paliem tiek uzskatīti plūdi - pali, ja saskaņā ar statistikas datiem plūdi - pali līguma darbības vietā ir bijuši biežāk nekā 2 (divas) reizes pēdējos 20 (divdesmit) gados;

3.37. kārtējo un izziņoto elektrības padeves pārtraukumu rezultātā;

3.38. par komunālajiem pakalpojumiem, tai skaitā izdevumus par elektrību, gāzi, telekomunikācijām;

3.39. zaudējumus par kustamās mantas bojājumu, bojāeju vai zudumu laikā, kad tā atstāta bez uzraudzības transportlīdzeklī. Tiks atlīdzināti zaudējumi kustamai mantai, ja būs notikusi transportlīdzekļa, kurā kustamā manta atstāta, zādzība vai laupīšana.

4. APDROŠINĀJUMA SUMMA

Apdrošinājuma summas noteikšana

4.1. Apdrošinājuma summu nosaka Apdrošinājuma ņēmējs. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs uzņemas pilnu atbildību par apdrošinājuma summas noteikšanu un tās atbilstību apdrošināšanas objekta vērtībai. Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek konstatēts, ka apdrošinājuma summa atšķiras no apdrošināšanas objekta vērtības, tad, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības apmēru, tiek piemēroti nosacījumi par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu.

Pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas princips

4.2. Papildus šajos noteikumos minētajiem gadījumiem, pusēm vienojoties un nepārprotami to norādot apdrošināšanas līgumā, apdrošināšanas objekts var tikt apdrošināts pēc pirmās kārtas zaudējumu atlīdzināšanas principa, saskaņā ar kuru BTA atlīdzinās apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu. Šajā gadījumā netiek piemērots zemapdrošināšanas princips.

Jaunvērtības princips

4.3. Apdrošinātā kustamā manta, kas apdrošināšanas gadījuma brīdī nav vecāka par 2 (diviem) gadiem ir apdrošināta pēc jaunvērtības principa, tas ir, apdrošinātās kustamās mantas vērtība tiek noteikta līdzvērtīgas (pēc savām īpašībām un pielietojuma) jaunas kustamās mantas vērtībai.

Pusēm vienojoties un nepārprotami to norādot apdrošināšanas līgumā, pēc

jaunvērtības principa var tikt apdrošināta kustamā manta, kas apdrošināšanas gadījuma brīdī nav vecāka par 5 (pieciem) gadiem.

Apdrošinājuma summa pēc atlīdzības izmaksas

4.4. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošinājuma summa un apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits – paliek nemainīgi, izņemot gadījumus, kad apdrošinātais nekustamais īpašums ir gājis bojā.

Kustamā manta kā priekšmetu kopums

4.5. Apdrošinot kustamo mantu kā priekšmetu kopumu vai mantu grupu, ja noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav noteikts citādāk, tad katrs kustamās mantas priekšmets, kura vērtība pārsniedz 3 000 EUR (trīs tūkstoši *euro*) vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā, ir īpaši jānorāda apdrošināšanas līgumā. Ja tas nav izdarīts, tad apdrošināšanas atlīdzība par šāda priekšmeta bojājumiem, bojāeju vai zudumu tiks izmaksāta, nepārsniedzot 3 000 EUR (trīs tūkstoši *euro*) vai atbilstošu summu citā valūtā pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā.

4.6. Ja apdrošinātajam pamatriskam, papildriskam, nodrošinātajai papildu apdrošināšanas aizsardzībai vai šajos noteikumos paredzētajiem atlīdzināmajiem zaudējumiem, kuriem šajos noteikumos ir noteikta apdrošinājuma summa, apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits vai limits konkrētas summas apmērā, apdrošināšanas līgumā arī ir noteikta apdrošinājuma summa, apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits vai limits noteiktas summas apmērā, tad apdrošinājuma summa, apdrošinājuma summa – zaudējumu atlīdzināšanas limits vai limits šādam apdrošinātajam pamatriskam, papildriskam, nodrošinātajai papildu apdrošināšanas aizsardzībai vai šajos noteikumos paredzētajiem atlīdzināmajiem zaudējumiem ir noteikts šajos noteikumos un apdrošināšanas līgumā minēto summu kopsummas apmērā.

5. DROŠĪBAS PRASĪBU IEVĒROŠANA

Normatīvo aktu noteikto drošības prasību izpilde

5.1. Apdrošinājuma ņēmējam, Apdrošinātajam,Tiesīgajam lietotājam un ģimenes locekļiem, šo noteikumu 8.2.2.punkta b) apakšpunkta izpratnē, visa apdrošināšanas līguma darbības laikā jāievēro pienācīga rūpība apdrošinātā īpašuma valdīšanā un lietošanā, jāpilda normatīvajos aktos noteiktās drošības prasības, zemāk minētās drošības prasības un BTA papildus noteiktās drošības prasības:

Ugunsdrošības prasību ievērošana

5.1.1. attiecībā uz ugunsdrošības nodrošināšanu ir noteiktas šādas prasības:

a) dūmvadi un skursteņi jātīra ne retāk kā vienu reizi gadā,

b) atklātas liesmas lietošana, atkritumu un gružu dedzināšana ir pieļaujama tikai vietās, kas ir īpaši izolētas un aprīkotas šādam nolūkam. Beidzot darbu, uguns rūpīgi jānodzēš,

c) darbu ar atklātu uguni un ugunsnedrošu darbu drīkst veikt tikai attiecīgi kvalificētas personas. Veicot ugunsnedrošu darbu, kā arī, strādājot ar darbarīkiem, no kuriem to lietošanas laikā rodas dzirksteles, jānodrošina, lai dzirksteles nenokļūtu uz viegli uzliesmojošiem materiāliem un vielām. Veicot darbu ar atklātu liesmu vai ugunsnedrošu darbu, darba veikšanas vietā esošās viegli uzliesmojošās vielas ir jāpārsedz ar ugunsdrošu materiālu,

d) elektroinstalācijas darbus un elektriskā aprīkojuma remontdarbus drīkst veikt tikai attiecīgi kvalificētas personas,

e) atstājot apdrošināšanas objektu, pagaidu elektriskie vadi jānoizolē,

f) apkures, elektriskās un tehniskās sistēmas ir jālieto atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām un minēto iekārtu lietošanas instrukcijām,

g) aizliegts atstāt bez uzraudzības vai atstāt nepilngadīgu bērnu pārziņā degošu kamīnu, konvektoru, sveces vai citus ugunsbīstamības avotus,

h) aizliegts smēķēt guļvietā vai telpās, kurās atrodas viegli uzliesmojoši priekšmeti vai materiāli, vai vietās, kurās tiek glabāti viegli uzliesmojoši šķidrumi, gāzes, ugunsnedrošas vielas vai sprāgstvielas,

i) aizliegts turēt vietās, kuras var aizsniegt nepilngadīgi bērni, sērkociņus vai citas aizdedzināšanai paredzētas ierīces,

j) aizliegts lietot gāzes aparātus, kuriem iespējama noplūde. Gāzes

noplūdes gadījumā gāzes ventiļi ir nekavējoties jānoslēdz un telpas jāizvēdina. Šādā gadījumā ir aizliegts lietot atklātu liesmu, smēķēt, ieslēgt vai izslēgt elektroiekārtas,

k) aizliegts dedzināt kūlu apdrošināšanas objekta tuvumā,

l) aizliegts atstāt bez uzraudzības degošu krāsni, plīti, kamīnu vai kurtuvi, izņemot centrālās apkures katlus,

m) aizliegts apklāt ieslēgtus elektriskos radiatorus, kā arī novietot priekšmetus uz tiem,

n) aizliegts izmantot elektriskos vadus ar bojātu izolāciju, bojātas rozetes un slēdžus, kā arī nestandarta vai tīkla spriegumam neatbilstošus drošinātājus,

o) aizliegts žāvēt malku, apģērbu un citus uzliesmojošus priekšmetus uz apkures iekārtām,

p) aizliegts kurināt apkures iekārtu ar tai nepiemērota veida kurināmo,

q) aizliegts izmantot malku, kas garāka par pavardu,

r) aizliegts sasalušu cauruļvadu atkausēšanai izmantot atklātu uguni,

s) aizliegts gatavot ēdienu, izmantojot atklātu uguni, uz ēku balkoniem, terasēm un citās tam neparedzētās vietās.

5.1.2. attiecībā uz santehniku un cauruļvadiem ir noteiktas šādas drošības prasības:

a) ūdensapgādes, apkures un santehniskās sistēmas apdrošinātajos nekustamajos īpašumos, kas apkures sezonā netiek apkurināti, vai kuros gaisa temperatūra ir zemāka par 0ºC, ir jāatbrīvo no ūdens,

b) cauruļvadiem, kas atrodas apdrošinātā nekustamā īpašuma iekšpusē vai ārpusē, lai novērstu cauruļvadu plīsumu aizsalšanas rezultātā, jāievēro to lietošanas tehnisko režīmu normas atbilstoši klimatiskajiem apstākļiem.

Drošības prasību ievērošana

5.1.3. attiecībā uz drošības līdzekļiem (slēdzenes, atslēgas, signalizācija) ir noteiktas šādas drošības prasības:

a) atstājot nekustamo īpašumu, logiem, durvīm, lūkām un citām atverēm ir jābūt aizvērtām vai noslēgtām tā, lai nekustamajā īpašumā nebūtu iespējams iekļūt bez ielaušanās, tas ir, nesabojājot logus, durvis, konstrukcijas, slēdzenes vai norobežojumus,

b) laikā, kad nekustamajā īpašumā neatrodas personas, ārdurvīm ir jābūt aizslēgtām,

c) durvju atslēgas (tai skaitā signalizācijas kodus) nedrīkst glabāt vietā un veidā, kas ļautu trešajām personām tām piekļūt,

d) ja ir nozaudēta atslēga vai tā nokļūst prettiesiskā valdījumā, nekavējoties jānomaina slēdzene,

e) ja ir uzstādīta signalizācija, tad, atstājot nekustamo īpašumu, tai ir jābūt darba kārtībā un ieslēgtai.

Atlīdzības iespējamais samazinājums

5.2. Ja nav ievērotas iepriekš norādītās drošības prasības un tas ir cēloniskā sakarā ar apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, tad noslēgtajā apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā aprēķinātā apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par 20% (divdesmit procentiem).

Ja šajā nodaļā noteiktās drošības prasības netiek ievērotas aiz ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības, tad apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta.

6. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ UN TIESĪGĀ LIETOTĀJA RĪCĪBA, IESTĀJOTIES IESPĒJAMAM APDROŠINĀŠANAS GADĪJUMAM

6.1. Konstatējot iespējamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai Tiesīgā lietotāja pienākums, kā arī priekšnosacījums apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai, ir BTA Vispārējo apdrošināšanas noteikumu sadaļā „Pasākumi, kas jāveic, iestājoties apdrošinātajam riskam" minēto pienākumu un zemāk minēto pienākumu izpilde – tas ir:

6.1.1. veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu vai mazinātu turpmākos zaudējumus, kā arī izpildīt BTA norādījumus, kas vērsti uz apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā radušos zaudējumu samazināšanu;

6.1.2. nekavējoties ziņot par notikušo Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD), ja iespējamais apdrošināšanas gadījums iestājies

ugunsgrēka rezultātā, kā arī Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos par notikušo paziņot citām valsts institūcijām (piemēram, Valsts policijai, Gāzes avārijas dienestam);

6.1.3. nekavējoties ziņot ēkas pārvaldniekam (ja tāds ir) vai atbildīgajiem dienestiem, ja notikusi šķidruma vai tvaika noplūde;

6.1.4. iespēju robežās saglabāt notikuma vietu neskartu un nekavējoties informēt BTA;

6.1.5. saglabāt bojātā apdrošināšanas objekta derīgās atliekas un pēc BTA pieprasījuma nodot tās BTA valdījumā uz pārbaudes veikšanas laiku (ja tāda pārbaude būs nepieciešama).

6.2. Instrukcijas par Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā vai apdrošinātā īpašuma tiesīgo lietotāju darbībām, iestājoties iespējamam apdrošināšanas gadījumam, var saņemt, piezvanot uz BTA Klientu atbalsta dienesta diennakts tālruni (+371) 26121212. Šo instrukciju precīza izpilde ir priekšnosacījumus apdrošināšanas atlīdzības saņemšanai.

7. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA

Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšana nekustama īpašuma bojājuma, bojāejas, zuduma gadījumā

7.1. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs par nekustamā īpašuma apdrošināšanu tiek noteikts, nosakot atlīdzināmo zaudējumu apmēru, no kura tiek atskaitīts apdrošināšanas līgumā noteiktais pašrisks, un ņemot vērā turpmāko:

7.1.1. tiek noteikts faktisko zaudējumu apmērs, tas ir, nepieciešamā naudas summa, lai apdrošināšanas objektu atjaunotu stāvoklī, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, iekļaujot izdevumus par nojaukšanas darbiem un būvgružu izvešanu, kā arī glābšanas izdevumus. Zaudējumu aprēķināšana notiek saskaņā ar faktisko atjaunošanas darbu tāmi saskaņā ar izmaksām un cenām, kādas tās ir ne vēlāk kā 6 (sešus) mēnešus pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīža. Netiek ņemta vērā virsstundu un brīvdienu darba laika apmaksa un citas līdzīgas izmaksas.

Saskaņā ar šiem noteikumiem:

a) izdevumi par nojaukšanas darbiem un būvgružu izvešanu ir ar apdrošināšanas gadījumu saistītie pamatotie izdevumi par nekustamā īpašuma nojaukšanu, būvgružu izvešanu un teritorijas uzkopšanas darbiem;

b) glābšanas izdevumi ir pamatotās izmaksas, kas radušās, lai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, novērstu vai samazinātu turpmākos apdrošināšanas objekta bojājumus vai zaudējumus. Glābšanas izdevumus kompensēs arī tad, ja veiktie pasākumi nedeva gaidīto rezultātu.

Maksimālā apdrošināšanas atlīdzība par šādiem izdevumiem ir 10% (desmit procenti) no bojātā nekustamā īpašuma apdrošinājuma summas;

7.1.2. ja tiek konstatēts zemapdrošināšanas gadījums, tas ir, gadījums, kad apdrošinājuma summa ir vismaz par 15% (piecpadsmit procentiem) mazāka par apdrošināšanas objekta vērtību, tad atlīdzināmo zaudējumu apmērs tiek reizināts ar tādu proporciju, kāda ir starp apdrošinājuma summu un šo vērtību;

7.1.3. ja tiek konstatēts virsapdrošināšanas gadījums, tas ir, gadījums, kad apdrošinājuma summa ir lielāka par apdrošināšanas objekta vērtību (atjaunošanas vai faktiskā), tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta tādā apmērā, kādā tā būtu jāizmaksā, ja apdrošinājuma summa būtu vienāda ar apdrošināšanas objekta vērtību;

7.1.4. faktisko atlīdzināmo zaudējumu apmērs par apdrošināto nekustamo īpašumu, kas ir vecāks par 40 (četrdesmit) gadiem, vai tā fiziskais nolietojums ir lielāks par 40% (četrdesmit procentu) apmēru, tiek noteikta apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumu apmērā, kas aprēķināta šo noteikumu 7.1.1.apakšpunktā noteiktajā kārtībā, samazinot tos par nolietojuma apmēru;

7.1.5. ja nav iespējams noteikt apdrošināšanas objekta vērtību, faktiski atlīdzināmie zaudējumi tiek aprēķināti, nosakot apdrošinātā nekustamā īpašuma bojāgājušo elementu procentuālo īpatsvaru un reizinot ar to apdrošinājuma summu. Šo kārtību nepiemēro virsapdrošināšanas

gadījumā;

7.1.6. Apdrošināšanas objekta pilnīga zuduma gadījumā, kad apdrošināšanas objektu nav iespējams atjaunot, BTA var noteikt apdrošināšanas atlīdzības apmēru, balstoties uz līdzvērtīga objekta aizvietošanas vērtību (tirgus vērtībā) tieši pirms apdrošināšanas gadījuma.

7.2. Ja apdrošinātais nekustamais īpašums atrodas vairāku personu kopīpašumā, tas ir, katrai no personām pieder noteikta īpašuma tiesību daļa, tad zaudējumi par kopīpašumā esošā apdrošināšanas objekta bojājumiem vai bojāeju tiek atlīdzināti proporcionāli Apdrošinātajam piederošajai kopīpašuma daļai.

Apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšana kustamas mantas bojājuma, bojāejas, zuduma gadījumā

7.3. Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, kustamās mantas vērtība tiek noteikta šādā veidā – kustamās mantas vērtība tiek noteikta atbilstoši tās atjaunošanas vērtībai, kas ir vienāda ar tāda paša veida un līdzvērtīgas kvalitātes kustamā īpašuma iegādes mazākiem izdevumiem (tai skaitā transportēšanas, projektēšanas un uzstādīšanas, montāžas izmaksas) vai mazākajiem nepieciešamajiem izdevumiem, lai atjaunotu apdrošināto kustamo mantu tādā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ja vien noslēgtajā apdrošināšanas līgumā nav atrunāts citādi.

7.4. Apdrošināšanas atlīdzības apmērs par kustamās mantas apdrošināšanu tiek noteikts šādā veidā:

7.4.1. kustamās mantas bojājumu gadījumā, ja to ir iespējams atjaunot:

a) tiek noteikts faktiskais zaudējuma apmērs, kas ir nepieciešamā naudas summa, lai apdrošināšanas objektu atjaunotu tādā stāvoklī, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma,

b) apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta no faktiskā zaudējumu apmēra, atskaitot pašrisku,

c) ja kustamā manta ir apdrošināta kā atsevišķi priekšmeti un tiek konstatēts, ka apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošinātās mantas vērtību, tad tiek piemērots zemapdrošināšanas princips, tas ir, faktiskais zaudējuma apmērs tiek reizināts ar tādu proporciju, kāda ir starp apdrošinājuma summu un apdrošināšanas objekta vērtību, pēc tam atskaitot pašrisku;

7.4.2. kustamās mantas bojāejas vai zuduma gadījumā (par bojā gājušu vai zudušu tiek atzīta apdrošinātā kustamā manta, ja tās bojājumu novēršanas izmaksas pārsniedz apdrošinātās kustamās mantas vērtību starpību pirms un pēc apdrošināšanas gadījuma), ievērojot noslēgtā apdrošināšanas līguma nosacījumu par pašrisku, BTA ir tiesības:

a) aizvietot bojāgājušo apdrošināšanas objektu ar līdzvērtīgu, pārņemot apdrošināšanas objekta atliekas – šajā gadījumā pirms aizvietošanas veikšanas Apdrošinātajam jānodod BTA bojāgājušā apdrošināšanas objekta atliekas un jānodrošina noslēgtā apdrošināšanas līgumā paredzētā pašriska summas iemaksa,

b) izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas objekta vērtības apmērā, pārņemot apdrošināšanas objekta atliekas,

c) izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību kā starpību starp apdrošināšanas objekta vērtību pirms un pēc apdrošināšanas gadījuma, nepārņemot apdrošināšanas objekta atliekas.

7.5. Faktisko atlīdzināmo zaudējumu apmērs par apdrošināto kustamo mantu, kas nav vecāka par 2 (diviem) gadiem, kā arī par apdrošināto kustamo mantu, kas nav vecāka par 5 (pieciem) gadiem ar nosacījumu, ka apdrošināšanas līgumā ir norādīts, ka apdrošinājuma summa tiek noteikta pēc jaunvērtības principa, tiek aprēķināts šo noteikumu 7.3.punkta, 7.4.1. vai 7.4.2.apakšpunktos noteiktajā kārtībā, nesamazinot tos par nolietojuma apmēru.

7.6. Nolietojuma apmērs kustamai mantai, kas nav apdrošināta pēc jaunvērtības principa, tiek noteikts zemāk minētajā apmērā par 1 (vienu) gadu:

Kustamo mantu grupas	%
Elektrotehniskās ierīces	15
Mēbeles un interjera priekšmeti (tai skaitā iebūvētās mēbeles, paklāji, aizkari, darba instrumenti, darba galdi)	5

Datori un to piederumi (tai skaitā printeri, skeneri, datoru audioiekārtas, ārējie atmiņas bloki, modemi)	20
Sporta un atpūtas piederumi (tai skaitā velosipēdi, trenažieri, slēpes, mūzikas instrumenti, makšķerēšanas piederumi)	10
Apavi un apģērbs (tai skaitā kažokādas, brilles, rokas pulksteņi);	20
Pārējā, iepriekšējās grupās neiekļautā kustamā manta	10

Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, kustamai mantai netiks piemērots lielāks nolietojums par 70% (septiņdesmit procentiem), ja tā ir darba kārtībā un tiek lietota ikdienā.

7.7. Faktisko zaudējumu apmēru par tāda apdrošināšanas objekta vai tā daļas bojājumu vai bojāeju, kas bija būvēts no tādiem materiāliem, kas zaudējumu aprēķināšanas brīdī nav pieejami tirgū, vai kuru izmantošana saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem ir aizliegta (piemēram, šīferis ar azbesta piejaukumu), BTA nosaka minimālās naudas summas apmērā, kas nepieciešama, lai bojāto vai bojāgājušo apdrošināšanas objektu vai tā daļu atjaunotu, izmantojot bojātajiem vai bojāgājušajiem materiāliem konstruktīvo īpatnību un ārējā izskata ziņā līdzvērtīgus materiālus.

7.8. Ja BTA ir pieņēmusi lēmumu atlīdzināt Apdrošinātajam apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, sedzot kustamās mantas remonta izdevumus, bet Apdrošinātais atsakās saņemt remonta pakalpojumus BTA piedāvātajā remontuzņēmumā vai nomainīt bojāto, bojāgājušo vai zudušo kustamo mantu pret līdzvērtīgu, BTA ir tiesīga izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, cik kustamās mantas remonta izdevumi vai nomaiņa būtu izmaksājusi BTA.

7.9. Apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par summu, ko Apdrošinātajam par apdrošināšanas gadījuma rezultātā radītajiem zaudējumiem ir samaksājusi par zaudējumu nodarīšanu atbildīgā trešā persona Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Par šādu summu saņemšanu Apdrošinātajam ir pienākums paziņot BTA. Ja šajā gadījumā radītie zaudējumi ir atlīdzināti pilnībā, tad Apdrošinātais zaudē tiesības pieprasīt apdrošināšanas atlīdzību par attiecīgo apdrošināšanas gadījumu. Ja šāda summa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, tad Apdrošinātajam saņemtā apdrošināšanas atlīdzība attiecīgajā apmērā ir jāatmaksā BTA.

7.10. BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu un apdrošinājuma summu – zaudējumu atlīdzināšanas limitu.
Ja iestājas visu priekšmetu, kas apdrošināti kā priekšmetu kopums, vai kādā no mantu grupām ietilpstošo priekšmetu bojāeja vai zudums, apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt priekšmetu kopumam vai attiecīgajai mantu grupai noteikto apdrošinājuma summu - zaudējumu atlīdzināšanas limitu vai apakšlimitu, ja tāds noteikts.

7.11. BTA, pēc savas izvēles, apdrošināšanas atlīdzības izmaksu veic:
7.11.1. izmaksājot aprēķināto zaudējumu summu naudā;
7.11.2. apmaksājot bojātā apdrošināšanas objekta atjaunošanas remontu;
7.11.3. aizvietojot apdrošināšanas objektu ar līdzvērtīgu objektu.

7.12. BTA ir tiesīga noteikt apdrošināšanas objekta atjaunošanas pakalpojumu sniedzēju. Apdrošinātais ar BTA rakstveida piekrišanu var izvēlēties personu, kura veiks Apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbus. Ja Apdrošinātais vēlas, lai apdrošināšanas objekta atjaunošana tiktu veikta pie Apdrošinātā izvēlēta pakalpojumu sniedzēja, kura aprēķinātā apdrošināšanas objekta atjaunošanas darbu vērtība pārsniedz BTA noteiktā pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas darbu piedāvājumu, tad BTA ir tiesības aprēķināt apdrošināšanas atlīdzību, par pamatu ņemot lētāko pakalpojumu sniedzēja atjaunošanas darbu piedāvājumu.

7.13. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošināšanas atlīdzībā tiek ietvertas būvorganizācijas pieskaitāmās izmaksas, tai skaitā nodokļi, ar kuriem aplikta apdrošināšanas objekta remonta vai atjaunošanas darbu veikšana, tikai tajā gadījumā, ja BTA saņem pierādījumus, ka Apdrošinātajam šādi zaudējumi ir radušies.

7.14. Pašrisks netiek ieturēts, ja BTA, izmaksājot atlīdzību, ir tiesības piedzīt zaudējumu pilnā apmērā no Latvijas Republikā reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības saskaņā ar sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu. Ja BTA, izmaksājot atlīdzību, ir tiesības piedzīt zaudējumu pilnā apmērā no ārvalstīs reģistrētas apdrošināšanas sabiedrības, tad pašrisks tiek ieturēts, līdz tiek saņemta zaudējumu kompensācija pilnā apmērā, un tad ieturētais pašrisks tiek atmaksāts Apdrošinātajam.

7.15. Ja viena apdrošināšanas negadījuma rezultātā tiek bojāti vairāki apdrošināšanas objekti, tad tiek piemērots viens lielākais pašriska apmērs, kas ir norādīts apdrošināšanas līgumā.

7.16. Ja zaudējumi ir radušies ilgstošu Dabas stihisko postu rezultātā, kas bez pārtraukuma ir norisinājušies 72 (septiņdesmit divas) stundas un ilgāk, un tā rezultātā ir bojāti vairāki apdrošināšanas objekti, tad tiek piemērots viens lielākais pašrisks, kas ir norādīts apdrošināšanas līgumā.

7.17. No aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības, BTA ir tiesīga ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmiju.

II CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA

8. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

Apdrošināšanas objekts

8.1. Apdrošināšanas objekts ir Apdrošinātā un Līdzapdrošināto vispārējā civiltiesiskā atbildība par trešajām personām nodarītajiem tiešiem zaudējumiem saistībā ar trešo personu mantas bojājumu vai trešo personu dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu Apdrošinātā vai Līdzapdrošināto darbības vai bezdarbības rezultātā, izmantojot vai pārvaldot saskaņā ar apdrošināšanas līgumu apdrošināto nekustamo īpašumu, tajā skaitā veicot remontdarbus nekustamajā īpašumā, kuru veikšanai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem nav nepieciešama būvatļauja.

Ja apdrošināšanas līgumā kā līguma darbības vieta ir norādīta cita teritorija, nevis saskaņā ar apdrošināšanas līgumu apdrošinātā nekustamā īpašuma adrese, tad apdrošināšanas objekts ir:

8.1.1. Apdrošinātā un Līdzapdrošināto, aprobežojoties ar šo noteikumu 8.2.2.punkta b) un c) apakšpunktos minētajām personām, vispārējā civiltiesiskā atbildība par trešajām personām nodarītajiem tiešiem zaudējumiem saistībā ar trešo personu mantas bojājumu vai trešo personu dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu Apdrošinātā vai Līdzapdrošināto darbības vai bezdarbības rezultātā līguma darbības vietā;

8.1.2. Līdzapdrošināto, aprobežojoties ar šo noteikumu 8.2.2.punkta a) apakšpunktā, minētajām personām, vispārējā civiltiesiskā atbildība par trešajām personām nodarītajiem tiešiem zaudējumiem saistībā ar trešo personu mantas bojājumu vai trešo personu dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu Apdrošinātā vai Līdzapdrošināto darbības vai bezdarbības rezultātā, izmantojot vai pārvaldot saskaņā ar apdrošināšanas līgumu, apdrošināto nekustamo īpašumu.

Apdrošinātais

8.2. Šo noteikumu izpratnē:

8.2.1. Apdrošinātais ir apdrošināšanas līgumā norādītā persona, kuras civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta;

Līdzapdrošinātais

8.2.2. Līdzapdrošinātais ir:

a) persona, kura uz tiesiska pamata ar īpašnieka piekrišanu dzīvo vai uzturas apdrošinātajā nekustamajā īpašumā,

b) Apdrošinātā ģimenes locekļi: laulātais vai persona, ar kuru Apdrošinātajam ir kopīga saimniecība, pilngadīgie bērni un vecāki,

c) personas, par kurām Apdrošinātais ir civiltiesiski atbildīgs (Apdrošinātā nepilngadīgie bērni, garā slimie par kuriem Apdrošinātais ir atbildīgs, sveši nepilngadīgie bērni Apdrošinātā īslaicīgas uzraudzības laikā).

Uz Līdzapdrošinātajiem ir attiecināmi pienākumi, kas ar apdrošināšanas līgumu noteikti Apdrošinātajam. Līdzapdrošinātā jebkura darbība tiek uzskatīta par Apdrošinātā darbību apdrošināšanas noteikumu izpratnē;

Trešā persona

8.2.3. Trešā persona ir jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kurai Apdrošinātā darbības vai bezdarbības rezultātā ir nodarīti zaudējumi un par kurai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu iestājas Apdrošinātā atbildība.
Par trešo personu nav uzskatāmi Apdrošinājuma ņēmējs, Apdrošinātais, Līdzapdrošinātie, šo personu radinieki līdz trešajai pakāpei, laulātais, ar viņiem svainībā esošās personas līdz otrajai pakāpei, kā arī ar Apdrošinājuma ņēmēju, Apdrošināto, Līdzapdrošināto un viņu radiniekiem līdz trešajai pakāpei, laulāto vai ar viņiem svainībā esošo personu līdz otrajai pakāpei saistīti uzņēmumi likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli" izpratnē.

9. APDROŠINĀŠANAS AIZSARDZĪBAS APJOMS

Atlīdzināmie zaudējumi

9.1. Ja puses ir vienojušās par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu un tas nepārprotami ir norādīts noslēgtajā apdrošināšanas līgumā, tad saskaņā ar apdrošināšanas līgumā norādītajiem atbildības limitiem pēc kompensācijas principa tiek atlīdzināti šādi tieši zaudējumi, kas apdrošināšanas periodā Apdrošinātā vai Līdzapdrošināto prettiesiskas rīcības dēļ līguma darbības vietā nodarīti Trešajai personai saistībā ar:

9.1.1. Trešās personas dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu - Trešās personas nāve, darbaspējas zudums, pārejoša darba nespēja, fizisks ievainojums vai slimība, ko guvusi vai pārcietusi Trešā persona;

9.1.2. Mantas bojājumu – Trešās personas īpašumā vai tiesiskā lietošanā esošām ķermeniskām kustamām un nekustamām lietām nodarīts bojājums vai pilnīga to bojāeja;

9.1.3. Glābšanas izdevumi – saprātīgie minimālie izdevumi saistībā ar neatliekamiem bojājumu novēršanas vai samazināšanas pasākumiem, pat tajos gadījumos, ja šie pasākumi nav bijuši sekmīgi;

9.1.4. Tiesāšanās izdevumi – ar BTA rakstveidā saskaņotie tiesas un ar lietas vešanu saistītie izdevumi, kas radušies saistībā ar Trešās personas pret Apdrošināto celtās prasības izmeklēšanu un noregulēšanu.

Atbildības limits

9.2. **Atbildības limits** ir apdrošināšanas līgumā norādītā naudas summa, kas ir maksimālā naudas summa, kas, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, var tikt izmaksāta kā apdrošināšanas atlīdzība.

9.2.1. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa par zaudējumiem, kas radušies viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā, nekādos apstākļos nevar pārsniegt atbildības limitu pretenzijām par vienu apdrošināšanas gadījumu.

9.2.2. Visi zaudējumi, kas radušies no viena un tā paša cēloņa vai apstākļu, nepārtrauktas vai atkārtotas iedarbības rezultātā, tiek uzskatīti par vienu apdrošināšanas gadījumu, kas noticis tajā apdrošināšanas periodā, kad radās pirmie zaudējumi.

9.2.3. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksa par visiem apdrošināšanas gadījumiem apdrošināšanas perioda laikā nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas perioda kopējo atbildības limitu.

9.2.4. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošināšanas perioda kopējais atbildības limits tiek samazināts par izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu.

10. VISPĀRĒJIE IZŅĒMUMI

Zaudējumi, ko BTA neatlīdzina

10.1. **BTA neatlīdzina** zaudējumus:

10.1.1. kurus izraisošais notikums (Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā darbība, vai bezdarbība, kuras rezultātā Trešajai personai radušies zaudējumi) ir noticis pirms apdrošināšanas perioda sākuma datuma.
Attiecībā uz Līdzapdrošinātajiem netiek atlīdzināti zaudējumi, kurus izraisošais notikums ir noticis pirms persona saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem ir uzskatāma par Līdzapdrošināto;

10.1.2. kas ir netieši zaudējumi, tai skaitā sagaidāmās peļņas atrāvumu un neiegūtos ienākumus;

10.1.3. kurus Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais uzņēmies atlīdzināt saskaņā ar līgumu un kuri nebūtu radušies citadāk;

10.1.4. kas ir līgumsodi, soda naudas, kavējuma nauda, kā arī citas līgumiskas vai likumiskas sankcijas;

10.1.5. saistībā ar morālo kaitējumu, tajā skaitā par izkropļojumu un

izķēmojumu;

10.1.6. kas ir radušies saistībā ar goda un cieņas aizskaršanu;

10.1.7. kas radušies saistībā ar motorizēta sauszemes, ūdens vai gaisa transportlīdzekļa ekspluatāciju, tajā skaitā bezpilota lidaparātu vadīšanu;

10.1.8. kas radušies saistībā ar bojājumiem mantai:

a) kas pieder Apdrošinātajam vai Līdzapdrošinātajam,

b) ko Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais īrējis, nomājis, aizņēmies vai pieņēmis pārdošanai,

c) kas atrodas Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā gādībā (pārziņā), uzraudzībā, kontrolē vai glabājumā,

d) ko Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais transportē,

e) vai priekšmetiem, ko Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais apstrādā, pārstrādā vai citādi uz tiem iedarbojas;

10.1.9. kas cēlušies saistībā ar mantas neizskaidrojamu pazušanu vai zādzību;

10.1.10. kuru cēlonis ir celtniecības, remonta, renovācijas vai rekonstrukcijas darbi, kuriem nepieciešama attiecīga būvatļauja.

10.1.11. kas ir radušies saistībā ar normatīvo aktu, būvnormatīvu, tehniskās ekspluatācijas vai ugunsdrošības noteikumu tīšu pārkāpumu;

10.1.12. ko tieši vai netieši izraisījuši celtniecības materiāli vai materiāli, kas satur formaldehīdu virs normatīvajos aktos noteiktajām pieļaujamajām normām;

10.1.13. kas tieši, vai netieši radušies no būvju pamatu nosēšanās vai iegrimšanas;

10.1.14. kas radušies saistībā ar tekošu vai stāvošu ūdeņu izraisītiem plūdiem, gruntsūdeņu līmeņa izmaiņām;

10.1.15. kas ir radušies saistībā ar ilglaicīgiem apstākļiem, tādiem kā vibrācija, karstums, smaka, radiācija, gaisma, dūmi, kvēpi, garaiņi, mitrums, gāze, pelējums, toksiskais pelējums, pelējuma sēnīte, mūra baciļi;

10.1.16. kas radušies saistībā ar gaisa, augsnes vai ūdens piesārņojumu;

10.1.17. kas radušies saistībā ar azbesta lietošanu vai esamību;

10.1.18. kas radušies saistībā ar jebkura veida elektromagnētiskā lauka vai elektromagnētiskās radiācijas, tajā skaitā tās, kas radusies no elektropārvades līniju vai jebkura veida ar elektroenerģiju darbināmu priekšmetu iedarbības;

10.1.19. kas radušies saistībā ar elektrības, gāzes, ūdens vai siltuma padeves pārtraukumu, zudumu vai paaugstinātu patēriņu;

10.1.20. ko tieši vai netieši izraisījušas onkoloģiskās vai infekcijas slimības;

10.1.21. kurus Apdrošinātais vai Līdzapdrošinātais nodarījis kā dzīvnieku, tajā skaitā mājdzīvnieku, eksotisko dzīvnieku vai pieradinātu savvaļas dzīvnieku, īpašnieks, turētājs vai uzraugs;

10.1.22. kurus izraisījusi šķidruma noplūde no akvārija, kura tilpums pārsniedz 50 litrus;

10.1.23. kas radušies, Apdrošinātajam vai Līdzapdrošinātajam esot alkohola, narkotisko vai toksisko vielu ietekmē;

10.1.24. kuru atlīdzināšana Latvijas Republikas normatīvajos aktos ir paredzēta no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta, piešķirot pensijas un pabalstus, vai no valsts un pašvaldību budžeta, saņemot pabalstus;

10.1.25. kurus izraisījusi Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā profesionālā darbība vai uzņēmējdarbība, tajā skaitā prakse vai amata apguve bez samaksas;

10.1.26. kas radušies, pielietojot ieročus;

10.1.27. kas radušies, izmantojot pirotehniku vai citus nekontrolējami lidojošus atklātas uguns avotus;

10.1.28. kurus izraisījuši ar nekustamā īpašuma izmantošanu vai pārvaldīšanu, tajā skaitā ar remontdarbu veikšanu, saistīti notikumi, ja nekustamais īpašums nav apdrošināts saskaņā ar apdrošināšanas līgumu.

11. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA, TĀS IZMAKSĀŠANAS KĀRTĪBA

Priekšnosacījumi apdrošināšanas atlīdzības izmaksai

11.1. Vispārīgie priekšnoteikumi apdrošināšanas atlīdzības izmaksai.

Zaudējumu atlīdzināšanai ir pamats, ja:

11.1.1. Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā darbība vai bezdarbība, kuras rezultātā ir nodarīti zaudējumi trešajai personai, notikusi līguma darbības vietā;

11.1.2. Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā darbība vai bezdarbība, kuras rezultātā

ir nodarīti zaudējumi trešajai personai, notikusi apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošināšanas perioda laikā;

11.1.3. zaudējumi Trešajai personai ir radušies apdrošināšanas perioda laikā;

11.1.4. rakstveida apdrošināšanas atlīdzības pieteikums BTA iesniegts apdrošināšanas perioda laikā vai pagarinātā zaudējumu pieteikšanas perioda laikā.

Pagarinātais zaudējumu pieteikšanas periods – 3 (trīs) gadus ilgs laika periods pēc apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošināšanas perioda beigām, kura laikā Trešā persona var iesniegt pretenziju vai paziņojumu par zaudējumiem Apdrošinātajam vai BTA. Ja apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta pirms apdrošināšanas perioda beigām, pagarinātā zaudējumu pieteikšanas periods sākas ar apdrošināšanas līguma izbeigšanas datumu.

Apdrošināšanas atlīdzības apmērs

11.2. Iestājoties apdrošināšana gadījumam, BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, kas atbilst Trešajai personai nodarīto tiešo zaudējumu apmēram, ieskaitot glābšanas izdevumus un tiesāšanās izdevumus, nepārsniedzot apdrošināšanas līgumā norādītos atbildības limitus un ieturot apdrošināšanas līgumā norādīto pašrisku.

Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība

11.3. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtība ir šāda:

11.3.1. apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Trešajai personai, kurai ir tiesības uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu;

11.3.2. gadījumā, ja pēc rakstiskas vienošanās ar BTA, Apdrošinātais no saviem līdzekļiem atlīdzinājis cietušajai Trešajai personai nodarīto zaudējumu, BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinātajam, kad tas iesniedzis dokumentus, kas apliecina Trešajai personai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas faktu un apmēru;

11.3.3. BTA atlīdzina Apdrošinātajam tiesāšanās izdevumus.

11.4. Ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā zaudējumi ir nodarīti vairākām personām un zaudējumu apmērs pārsniedz apdrošināšanas līgumā noteikto atbildības limitu, kas noteikts pretenzijām par vienu apdrošināšanas gadījumu, BTA izmaksā apdrošināšanas atlīdzības:

11.4.1. proporcionāli nodarīto zaudējumu apmēram par visām pretenzijām, kas BTA pieteiktas līdz pirmās apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas dienai, turklāt līdz brīdim, kamēr izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību summa ir sasniegusi apdrošināšanas līgumā norādīto atbildības limitu;

11.4.2. pretenziju iesniegšanas kārtībā, ja pretenzijas ir iesniegtas secīgi, turklāt līdz brīdim, kamēr izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību summa ir sasniegusi apdrošināšanas līgumā norādīto atbildības limitu.

11.5. Pretenziju noregulēšanā tiek piemēroti šādi nosacījumi:

11.5.1. gadījumā, ja Apdrošinātais vai kāda cita persona tā vārdā, bez rakstveida saskaņošanas ar BTA, ir devusi Trešajai personai jebkādu apsolījumu saistībā ar pretenzijas nokārtošanu, BTA tie nav saistoši;

11.5.2. gadījumā, ja Apdrošinātais pretēji BTA ieteikumam atsakās no Trešās personas pretenziju nokārtošanas par BTA ieteikto naudas summu, BTA ir tiesīga izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību tikai naudas summas, par kuru tā ieteica noregulēt pretenziju, apmērā.

11.6. Pusēm vienojoties, BTA var pārņemt un Apdrošinātā vārdā izskatīt un kārtot jebkuru pretenziju vai prasību vai noslēgt izlīgumu jebkurā tās izskatīšanas stadijā vai instancē, kā arī celt prasību un pārstāvēt Apdrošinātā intereses tiesā. BTA ir rīcības brīvība, izvēloties prasību kārtošanas veidu un stratēģiju, bet Apdrošinātā pienākums ir sniegt BTA visu nepieciešamo informāciju vai palīdzību šo procesu kārtošanā, tai skaitā izsniegt BTA visas nepieciešamās pilnvaras.

11.7. Ja Apdrošinātā vai Līdzapdrošinātā prettiesiskas rīcības dēļ nav veikti zaudējumu novēršanas vai samazināšanas pasākumi, kā rezultātā ir palielinājies zaudējumu apmērs, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, BTA ir tiesības attiecīgi to samazināt.

11.8. Gadījumā, ja Trešajām personām nodarīto zaudējumu atlīdzinājušas citas personas, BTA izmaksā tikai starpību starp apdrošināšanas atlīdzības summu, kas izmaksājama pēc apdrošināšanas līguma, un summu, ko atlīdzinājušas citas

personas. Apdrošinātajam par tādu atlīdzību jāziņo BTA.

11.9. Ja ir konstatēta vairāku personu daļēja atbildība zaudējumu izraisīšanā, apdrošināšanas atlīdzība Trešajām personām tiek izmaksāta proporcionāli Apdrošinātā atbildības pakāpei.

III PĀRĒJIE NOTEIKUMI

Strīdu izšķiršana

12. Visi strīdi, kas rodas starp apdrošināšanas līguma dalībniekiem, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks izšķirts Latvijas Republikas tiesā, piemērojot Latvijas Republikā spēkā esošos normatīvos aktus.

Apdrošinātajam ir tiesības vērsties ar sūdzību Latvijas Apdrošinātāju asociācijas Ombudā, ja šāda strīda izskatīšanu paredz tā reglaments.

BTA Vispārējie apdrošināšanas noteikumi

13. Vispārējie apdrošināšanas noteikumi ir publicēti BTA interneta mājaslapā: http://www.bta.lv.

Visi jautājumi, kas nav atrisināti šajos noteikumos, tiek risināti saskaņā ar Vispārējiem apdrošināšanas noteikumiem un Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Piemērojamie normatīvie akti

14. Šie noteikumi tiek piemēroti apdrošināšanas līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2015. gada 1. decembri, ja puses apdrošināšanas līgumā nav vienojušās citādāk.